

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Журналістика»

Спеціальність «Журналістика»

Галузь знань 061 «Журналістика»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “1” грудня 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальні комунікації
Викладач (-і)	Холод Олександр Михайлович, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики
Контактний телефон викладача	066-101-75-84
E-mail викладача	oleksandr.holod@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://kjourn.pnu.edu.ua/силабуси-навчальних-дисциплін
Консультації	Вівторок, 20:00–21:00 (онлайн)

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальний курс присвячено вивченню різних наукових теорій і методологічних підходів у дослідженні соціальних комунікацій (соціальної комунікації).

Розглядається процес зародження ідей дослідження соціальних комунікацій, а також концептуальні витоки вивчення соціальних комунікацій. Аналізуються ідеї класичної соціології, теорії структурного функціоналізму, аутопоезису й інформаційного суспільства як базису зародження теорії соціальних комунікацій, теорію й ідеї соціальних комунікацій наукових осередків. Підлягають аналізу сучасні теорії соціальних комунікацій Ю. Подгурецьки й Т. Гобана-Класа (Польща), дослідження соціальної комунікації в Американській асоціації мовлення, мови й слуху, комплексні моделі соціальних комунікацій (США), трансцендентальна теорія Н. Палашева (Болгарія), основні положення моделі соціальної комунікації болю в теорії К. Крейга й у практичній соціально-комунікаційній діяльності «Nanep Centre» (Канада), ідеї розвитку соціальних комунікацій у Лісабонській школі (Португалія).

Піддаються аналізу українські ідеї соціальних комунікацій у межах Київської школи й Харківського осередку досліджень соціальних комунікацій, а також специфіка аналізу соціальних комунікацій у теорії інмутації О. Холода. Подано інформацію про сучасні тенденції розвитку наукової галузі «Соціальні комунікації», відбиті в дисертаціях докторів наук із соціальних комунікацій (від 2008 року й дотепер), і висловлюються думки про розвиток соціальних комунікацій.

Навчальний курс розрахований не лише на студентів, але буде корисним для аспірантів і докторантів, які здійснюють дослідження в таких галузях: «Соціальні комунікації», «Соціологія», «Культурологія», «Історія», «Політологія», «Психологія» та «Філологія».

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчального курсу «Соціальні комунікації» є формування в студентів-журналістів теоретичних знань про соціальні комунікації та практичних навичок їхньої ідентифікації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- ЗК01.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності спеціальності:

- СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
- СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;
- СК 03. Здатність створювати медіапродукт.

Програмні результати навчання:

- ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань
- ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції
- ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації
- ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	56

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	061 Журналістика	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Дидактичні основи вивчення соціальних комунікацій. Зародження ідей дослідження соціальних комунікацій	2	2	6

Тема 2. Концептуальні витоки вивчення соціальних комунікацій	2	2	6
Тема 3. Теорії структурного функціоналізму, аутопоезису й інформаційного суспільства як базису зародження теорії соціальних комунікацій	2	2	6
Тема 4. Розділ 5. Сучасні теорії соціальних комунікацій Ю. Подгурецьки й Т. Гобана-Класа (Польща)	2	2	6
Тема 5. Дослідження соціальної комунікації в Американській асоціації мовлення, мови й слуху (ASHA)	2	2	6
Тема 6. Комплексні моделі соціальних комунікацій: вивчення соціальних комунікацій в університетах США. Соціальні комунікації в теорії Н. Палашева (Болгарія)	2	2	8
Тема 6. Основні положення моделі соціальної комунікації болю в теорії К. Крейга та у практичній діяльності «Nanen Centre» (Канада). Ідеї розвитку соціальних комунікацій у Лісабонській школі (Португалія)	2	2	8
Тема 7. Київська школа й Харківський осередок досліджень соціальних комунікацій	2	2	8
Тема 8. Специфіка аналізу соціальних комунікацій у теорії інмутації О. Холода. Сучасні тенденції розвитку наукової галузі «Соціальні комунікації», відбиті в дисертаціях докторів наук із соціальних комунікацій (від 2008 року й дотепер)	2	4	8
РАЗОМ:	16	18	56

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточне тестування та самостійна робота- 50 балів. Підсумкова письмова робота (екзамен) – 50 балів.
Вимоги до письмових робіт	Письмова робота складається з трьох теоретичних та одного практичного завдання.
Семінарські заняття	Робота на семінарському занятті оцінюється за 6-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.

Умови допуску до підсумкового контролю	Для отримання допуску до підсумкового контролю студентів необхідно отримати мінімум 26 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Екзамен (письмова форма; тест – 20 запитань-тверджень з одним правильним варіантом із чотирьох; одна правильна відповідь – 2,5 бали; 20 правильних відповідей – 50 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові (творчі) роботи:	Написати текст портретного нарису. Обсяг тексту – не менше 5000 знаків із пробілами). Критерії оцінки див далі*.																																																										
	<p style="text-align: center;">Критерії оцінювання нарису</p> <p style="text-align: center;">Навч. предмет «Соціальні комунікації»</p> <p style="text-align: center;">КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАРИСУ</p> <p style="text-align: center;">Значення кольорів у правленому О.М. Холодом тексту нарису:</p> <p style="text-align: center;">червоний колір – помилка, рожевий колір – треба правити стиль викладу, зелений колір – пропонує свій варіант написання, жовтий – рунзми.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">№ з/п</th> <th rowspan="2">ІПБ студента</th> <th rowspan="2">Загальна оцінка (балів – 22 балів)</th> <th colspan="8">Критерії</th> </tr> <tr> <th>Дійли події факти</th> <th>Вісник на суспільно важливу подію</th> <th>Розкриття образу знакої особи або колективу, або розповідь про побут, звичаї й способи життя регіону своєї й чужої країни</th> <th>Проблема у історії своєї суспільної, моральної, загальнолюдської і значимості</th> <th>Актуальна тема, дозвілля знакої колективі влітку по значення проблеми, пропозиції шляхів її розв'язання</th> <th>Елементи художнього мислення (роздуми, метафоричність, використання епітету й фолієту, доброзичливі лайки, ітеративна експресія, наведення красномовних витягів / цитат)</th> <th>Особисті аспекти соціальної комунікації, запропоновані польським дослідником Юзефом Подгурецьким (2 бали) / Грамотність тексту (2 бали).</th> <th>Наявність стилістичних прийомів (напр. метонімія)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>–</td> <td>–</td> <td>–</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> <td>Макс - 2 бали</td> <td>Макс - 2 бали</td> <td>Макс - 3 бали</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>7</td> <td>8</td> <td>9</td> <td>10-11</td> <td>12</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.</td> <td>Лукашів Денис</td> <td>16</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>1/1</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		№ з/п	ІПБ студента	Загальна оцінка (балів – 22 балів)	Критерії								Дійли події факти	Вісник на суспільно важливу подію	Розкриття образу знакої особи або колективу, або розповідь про побут, звичаї й способи життя регіону своєї й чужої країни	Проблема у історії своєї суспільної, моральної, загальнолюдської і значимості	Актуальна тема, дозвілля знакої колективі влітку по значення проблеми, пропозиції шляхів її розв'язання	Елементи художнього мислення (роздуми, метафоричність, використання епітету й фолієту, доброзичливі лайки, ітеративна експресія, наведення красномовних витягів / цитат)	Особисті аспекти соціальної комунікації, запропоновані польським дослідником Юзефом Подгурецьким (2 бали) / Грамотність тексту (2 бали).	Наявність стилістичних прийомів (напр. метонімія)	–	–	–	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 2 бали	Макс - 2 бали	Макс - 3 бали	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10-11	12			1.	Лукашів Денис	16	2	3	2	2	2	3	1/1		
№ з/п	ІПБ студента	Загальна оцінка (балів – 22 балів)				Критерії																																																					
			Дійли події факти	Вісник на суспільно важливу подію	Розкриття образу знакої особи або колективу, або розповідь про побут, звичаї й способи життя регіону своєї й чужої країни	Проблема у історії своєї суспільної, моральної, загальнолюдської і значимості	Актуальна тема, дозвілля знакої колективі влітку по значення проблеми, пропозиції шляхів її розв'язання	Елементи художнього мислення (роздуми, метафоричність, використання епітету й фолієту, доброзичливі лайки, ітеративна експресія, наведення красномовних витягів / цитат)	Особисті аспекти соціальної комунікації, запропоновані польським дослідником Юзефом Подгурецьким (2 бали) / Грамотність тексту (2 бали).	Наявність стилістичних прийомів (напр. метонімія)																																																	
–	–	–	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 3 бали	Макс - 2 бали	Макс - 2 бали	Макс - 3 бали																																															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10-11	12																																																	
1.	Лукашів Денис	16	2	3	2	2	2	3	1/1																																																		
	<p>В основу нарису покласти опис особистісних аспектів соціальної комунікації, запропонований польським дослідником Юзефом Подгурецьким (детально див. с.с.130–136 у навч. посібнику «Соціальні комунікації: тенденції розвитку» (Київ: Білий Тигр, 2018. – 370 с.) О.М. Холода за посиланням – http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/4189</p> <p>Довідка-орієнтація: Ю. Подгурецьким запропонував такий перелік особистісних аспектів соціальної комунікації: 1) екстравертизм; 2) інтровертизм; 3) макіавелізм; 4) емпатія; 5) інгратіація; 6) трансгресія. У тексті застосуйте опис домінуючих характеристик героя нарису, аналізуючи його поведінку за переліченими аспектами.</p>																																																										

Академічна доброчесність:	Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Відвідування занять:	Відвідування занять оцінюється таким чином: <ul style="list-style-type: none"> – лекції – 1 бал; – практичні (семінарські) заняття – 2 бали; – іспит (залік) – за встановленим зразком (тестові завдання: правильна відповідь на одне запитання чи твердження – 2,5 бали; у тесті-іспиті – 20 запитань-тверджень, отже, за всі правильні відповіді здобувач може отримати 50 балів. Відвідування занять передбачає активну роботу здобувача під час практичного (семінарського) заняття й присутність під час лекції.
Неформальна освіта	Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, ВUМonline та Coursera за відповідних предметним спрямуванням. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neforma_lna-osvita.pdf

8. Рекомендована література

Основна література

1. Холод О. М. Соціальні комунікації: психо- та соціолінгвістичний аналіз: навч. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2008. 246 с.
2. Холод О.М. Сучасні теорії й тенденції розвитку соціальних комунікацій: курс лекцій. У 2-х т., Т. 1. Київ: Київський національний університет культури і мистецтв; Українська асоціація психолінгвістів, 2016. 214 с.
3. Холод О.М. Соціальні комунікації: тенденції розвитку: навч. посіб. Київ: Видавництво «Білий Тигр», 2018. 370 с.

4. Холод О.М. Теорія та історія соціальних комунікацій: курс лекцій. Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2020. 230 с.

Допоміжна література

1. Даниленко Н. Засоби масової комунікації і політична соціалізація особистості / Н. Даниленко // Соціальна психологія. – 2004. – № 4 (6). – С. 61–70.
2. Засоби масової комунікації: поняття, концепції діяльності, функції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrref.com.ua/?id=MTAxMjY%3D>
3. Квіт С. М. Масові комунікації : підручник. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 12.
4. Коновець О. Ф. Масова комунікація : теорії, моделі, технології : навч. посіб. / О. Ф. Коновець. – К. : ЛГУ, 2009. – 266 с.
5. Луман Н. Реальність мас-медіа [за ред. Іванова В. та Мінакова М.]. – К. : ЦВП, 2010. – 158 с.
6. Масова комунікація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>
7. Михайлин І. Л. Комунікація масова / Гетьманець М. Ф., Михайлин І. Л. Сучасний словник літератури і журналістики. – Х. : Прапор, 2009. – С. 240.
8. Почепцов Г. Г. Медіа: теорія масових комунікацій : навч. посіб. – К. : Альтерпрес, 2008. – С. 28–29.
9. Почепцов Г. Г. Соціальні комунікації і нові комунікативні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://issuu.com/the_communication/docs/19-26
10. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г. Г. Почепцов. – К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999. – 308 с.
11. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підруч. / В. В. Різун. – К. : Просвіта, 2008. – 260 с.
12. Холод О. М. Зібрання наукових праць : У 10 т. / О. М. Холод. – Кривий Ріг, 2008 – . – Т. 1 : Психолінгвістика статі : монографії. – Розд. 2 : Мовленнєві картини світу чоловіків та жінок : монографія. – 2008. – С. 115–395.
13. Холод О. М. ЗМІ та імідж політиків: монографія / О.М. Холод. – К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2004. – 342 с.
14. Холод О. М. Інмутація суспільства в гіпермаркеті свідомості : монографія. – У 3-х томах. – Том 1 : Теорія інмутації суспільства / О. М. Холод. – К. : КиМУ, 2010. – 178 с.
15. Холод О. М. Комунікаційні технології (у теорії інмутації) : навч. посіб. / Холод О. М. – К. : КиМУ, 2010. – 147 с.
16. Холод О. М. Теорія інмутації суспільства / Холод О. М. // Засоби масової комунікації: формування інформаційного суспільства : монографія. – К. : КиМУ, 2010. – С. 89.
17. Холод О. М. Теорія інмутації суспільства : монографія / Холод О. М. – К. : КиМУ, 2011. – 305 с.
18. Fleischer A. Taking heat. The president, the press, and my years in the White House. – New York, 2005. – P. 4.
19. Goban-Klas T. Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu. – Warszawa-Krakow: Wydawnictwo naukowe PWN, 1999. – 336 s.
20. Lipmann W. Public Opinion. – New York : Macmillan, 1922. – P. 29.
21. Manipulation // Oxford dictionary of biochemistry and molecular biology / Richard Cammack, Anthony Donald Smith, Teresa K. Attwood, Peter Campbell; а також [Електронний ресурс]. – Режим доступу до словника: http://books.google.ru/books?id=...=book_result&ct=result&resnum=4

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
4. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>

Викладач – О.М. Холод, завідувач кафедри журналістики